

alligator

:Univisjon

182165 - The Thorpex television documentary.

Norsk tittel: Jakta på polarstormen.

Engelsk tittel: Chasing the polar low.

BAKGRUNN:

Prosjektets mål er å produsere en 54 minutters dokumentar for norsk og utenlandsk TV om IPY- forskningsprosjektet Thorpex-IPY.

TV dokumentaren skal presentere polar forskning til et nasjonalt og internasjonalt tv publikum.

TV dokumentarens hovedfokus blir å følge forskerne i deres arbeid med å innhente dataene til sin forskning og fortelle om målet med forskningen og motivasjonen til de ulike forskerne for å delta i prosjektet. Hvis det foreligger data fra forskningsprosjektet vil dette bli forsøkt gjort tilgjengelig gjennom dokumentaren.

MÅL:

TV Programmet har som mål å informere og engasjere det norske (og internasjonale) publikum om et ukjent værphenomen. Forskerne i prosjektet IPY Thorpex hadde som mål å forske på flere værphenomener under deres tre uker lange kampanje på Andøya. Men vi som TV produsenter valgte å fokusere på forskernes jakt på det ene værphenomenet: Polarstormen.

Det var viktig for oss å skape en seer vennlig opplevelse. Øyenvitner som kunne fortelle om deres nære møte med Polarstormen var et naturlig mål å lete etter.

Vi ønsket også å se på mulighetene for om dette værphenomenet også kunne finnes andre steder i verden. Det har også vært viktig å se på hva konsekvenser polarstormen kan ha i fremtiden og da spesielt med tanke på åpningen av passasjene mot nordøst og nordvest.

Et av programmet mål var også å trekke linjer gjennom historien og se om vi kunne si noe om fremtidens vær. Hva har forskernes resultater å si for fremtidens værmeldinger og dens nøyaktighet?

HVORDAN BLE PROSJEKTET REALISERT:

Astrid Rommetveit jobbet frem dette TV prosjektet sammen med forskerne i IPY-THORPEX prosjektet. Univisjon finansierte produksjonen og inngikk januar 2008 et samarbeid med Alligator og produsent Trude Refsahl om hjelp til å linje produsere programmet.

Det ble gjort opptak gjennom hele den tre uker lange perioden som forskerne hadde sin kampanje på Andøya mars-08. Her var det viktig å filme både store og små hendelser med forskerne gjennom hele dagene.

Det ble også gjort opptak på Andøya med folk og fiskere som forteller om polare lavtrykk i dette området.

Etter opptakene på Andøya ble Turid Rogne hentet inn som regissør i mars-08 og hun erstattet Astrid Rommetveit da hun gikk over i ny jobb.

Turid jobbet videre med prosjektet sammen med klipper og fotograf Frode Ims samt linje produsent Trude Refsahl som også hadde deltatt i opptakene på Andøya.

Det ble i overlappen mellom Astrid Rommetveit og Turid Rogne lagt opp til en del ny research og sett på muligheten til å finne flere øyenvitneforklaringer. Astrid hadde funnet frem til fisker Harald Figenschou som hadde vært utsatt for og overlevd et polart lavtrykk. Han ble intervjuet og besøkt i sitt hjem to ganger. En gang i April -08 og igjen i september -08. Meteorologisk institutt i Tromsø har gjennomgått tilfellet med det polare lavtrykket som rammet Harald Figenschou og hans bror Ivan. Meteorolog Gunnar Nord ble intervjuet om denne gjennomgangen og hva som ble varslet av vær den gangen og hva de har lært av dette tilfellet.

På Sunnmøre og i Tromsø ble det gjort intervjuer med to hvalfangere som var ombord i hver sin sel skute i Vestisen i 1952 da flere norske sel skuter forsvant under en vinterstorm. Opptakene av Hvalfangerne kombineres med at Sigmund Grønås og Ivar Barstad i Bergen har forsket på dette tilfellet og sett på muligheten for at de faktisk var utsatt for et polart lavtrykk.

Japan er et annet land som er utsatt for polare lavtrykk langs sin lange kyst. Værforskerne i Japan forsker også på lik linje med forskerne i IPY-Thorpex prosjektet på dette fenomenet, men de er også veldig interessert i forskningen som gjøres i forskningsprosjektet. Hva kan forskningsresultatene fra Andøya ha å si for Japan?

I hovedtrekk hadde produksjonen hovedopptak i mars-08 og i september-08. Etter at opptakene var unnagjort ble det i oktober-08 start for hoveddelen av etterarbeidet. Klipp, musikk, grafikk og lydlegging. Det ble parallelt med opptakene gjort søk etter arkiv materiale som ble benyttet i programmet. Levering til NRK var i begynnelsen av desember -08.

KVALITETSIKRING AV DOKUMENTAREN

TV dokumentaren har hele tiden støttet seg til forskerne og deres forskning. Prosjektet ble jobbet frem med utgangspunkt i at vi skulle fortelle om forskningen til noen som ikke kjenner til meteorologi eller forskning av denne typen. Så vi måtte legge oss på et nivå som var folkelig. Forskerne ble brukt til faktasjekk og ble intervjuet flere ganger gjennom vår opptaksperiode. Forskerne fikk også innsyn i prosessen som dokumentaren var inne i ved to anledninger. Første gang var før forskerne møttes på Andøya under en konferanse på Gardermoen i januar-08. Og neste gang da forskerne møttes på Geilo i september-08. Forskningsleder av IPY Thorpex prosjektet Jón Egill

Kristjánsson så prosjektet da det et var inne i sin siste klippe fase. Det same gjorde forskerne Idar Barstad og Erik Kolstad. Disse ble innhentet for å sjekke fakta i forskningen og for at vi ikke formidlet forskningen på en måte som ikke stemte.

DISTRIBUSJON AV DOKUMENTAREN

Det ble produsert en TV dokumentar på 54 minutter som ble vist på NRK 4 ganger i løpet av få dager og hadde følgende seere:

29. Des	Tirsdag	NRK 1	580 000 seere
30. Des	Onsdag	NRK 1	64 000 seere
1. nyttårsdag		NRK 2	53 000 seere
5. jan 09		NRK 2	22 000 seere

SUM   719 000

NRK har en kontrakt som sier at de kan vise programmet 6 ganger.

Det blir jobbet med salg til utenlandske TV stasjoner for visninger her. Programmet blir også påmeldt til ulike festivaler. Ellers programmet blitt vist på ulike forsknings relaterte og polarår relaterte arrangementer. Dette kommer til å fortsette.

HVA BLE OPPNÅDD MED DOKUMENTAREN

TV dokumentaren har blitt sett av et veldig godt antall norske TV seere. Tilbakemelding fra forskere og publikum er veldig positivt og forteller oss at vi har klart å fremstille forskningen på en god, troverdig og spennende måte. Forskerne har uttrykt at det er spennende at deres forskning når ut til verden og at publikum får et godt innblikk i det som de synes er så spennende nemlig jakten på polarstormen!

Kontakt:

Univisjon: Svein-Arne Selvik mail: Svein-Arne.Selvik@form.uib.no

www.univisjon.no

Alligator: Trude Refsahl mail: trude@alligator.no

www.alligator.no